

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВНЗ

Особливістю сучасної освіти є тенденція до підвищення її професіоналізації та інтелектуалізації. Це обумовлено тим, що кожен ВНЗ намагається максимально орієнтуватися на потреби ринку праці, посилення зв'язку навчання з практикою, конкретизацію цілей і змісту навчання, наближення його до практичних вимог.

Дуже часто, запрошуючи кандидата на цікаву й високооплачувану роботу, окрім професійних навичок, від нього вимагають володіння іноземною мовою. За останні роки саме англійська мова була визнана мовою професійного спілкування в різних сферах діяльності.

На практичних заняттях з англійської мови слід приділяти увагу всім видам мовленнєвої діяльності, але хотілося б зупинитися саме на методах навчання перекладу.

При навчанні перекладу найбільш ефективними методами можна вважати такі:

- репродуктивні (ділові рольові ігри);
- пошукові (самостійна робота студентів, робота з довідковою літературою);
- перцептивні (відеоуроки, зустрічі з носіями мови);
- логічні (мовні вправи, case study – аналіз конкретної ситуації).

Переклад відрізняється від інших видів мовної діяльності не лише тим, що він поєднує аудіювання й говоріння або читання й письмо, але й тим, що здійснюється в умовах двомовності.

Репродуктивний метод характеризується тим, що студенти відтворюють отримані знання. Необхідна міцність засвоювання забезпечується шляхом численного повторення знань. Репродуктивна діяльність студентів обов'язково повинна поєднуватися з творчою.

Ділова гра є формою відтворення предметного й соціального змісту майбутньої професійної діяльності фахівця, моделювання тих систем відносин, які характерні для цієї діяльності, моделювання професійних проблем, реальних суперечностей і утруднень, які трапляються в типових професійних проблемних ситуаціях.

Часто на практичних заняттях з іноземної мови використовується такий прийом самостійної роботи студентів, як робота з текстом. Саме цей прийом вельми доречний та ефективний і при навчанні перекладу.

Перцептивні методи є методами організації та здійснення чуттєвого сприйняття навчального матеріалу. Відеоурок є саме таким методом. Слід зазначити, що відеофільми слід підбирати на професійну тематику. Під час перегляду відеофільмів здійснюється активний комплексний

тренінг пам'яті, тренінг переходу з мови на мову, тренування темпу, робота над лексикою.

Зустрічі з носіями мови, без сумніву, також є ефективним методом у процесі навчання перекладу.

До логічних методів відносяться мовні вправи, що забезпечують формування навичок перекладу. До цієї сукупності повинні входити вправи на подолання труднощів перекладу, на порівняння різних варіантів перекладу й аналіз помилок, на перефразування й інтерпретацію оригінального тексту й тексту перекладу, на переклад усної та письмової мови.

Ще один метод, який слід віднести до групи логічних, – це case study – аналіз конкретної ситуації. Метод case study доцільно поєднувати з репродуктивним, тобто методом роліової гри, після завершення якої відбувається обговорення роботи студентів, аналізуються помилки, робляться відповідні висновки, або з перцептивним методом, коли після перегляду відеоматеріалу також відбувається обговорення й аналіз конкретної ситуації. Таким чином, студенти вчаться на своїх та чужих помилках.

Викладання іноземної мови у вищій школі, особливо на старших курсах, повинно бути орієнтовано на майбутню професію студентів. Справедливість цього принципу не викликає сумнівів. А в процесі навчання перекладу в студентів формуються комунікативні вміння, які необхідні для їхньої подальшої кар'єри.

Світлана Мангура, Андрій Мангура
Полтава

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ВИКЛАДАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ)

Основне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особистості фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. Сучасне суспільство вимагає конкурентоспроможних фахівців, які не просто володіють базовою іноземною мовою (ІМ), а й здатні спілкуватися професійною ІМ за своєю спеціальністю.

Очевидно, що розв'язання будь-якої задачі в професійній сфері вимагає залучення декількох видів компетенції. А оскільки будь-яка професійна діяльність передбачає усне чи письмове спілкування, то можна сказати, що однією з основних компетенцій, необхідних сучасному фахівцеві, є комунікативна, причому як у рідній мові, так і як мінімум в одній іноземній мові. Тому складно переоцінити роль дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» у реалізації компетентнісного підходу. Таким чином, у процесі викладання іноземної мови для спеціальних цілей комунікативна компетенція студентів повинна розвиватися не відокремлено, а в тісному зв'язку з базовими й професійними компетенціями.